

سرطان معده در ایران

دکتر رضا ملک زاده^۱، دکتر آینا ریاحی^۲، دکتر علیرضا سجادی^۲

^۱ استاد، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۲ پژوهشگر، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، بیمارستان شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

سرطان معده شایع ترین سرطان دستگاه گوارش می باشد که بخصوص در نواحی شمال غرب کشور بروز بسیار بالایی دارد. در ایران برخلاف کشورهای غربی و ژاپن میزان بروز سرطان معده در طی دو دهه گذشته رو به افزایش بوده است. در شمال غرب کشور نوع کاردیا و در جنوب کشور سرطان غیر کاردیای آن بروز بیشتری دارد.

مهمترین عامل خطر ساز این بیماری عفونت با هلیکوباکتر پیلوری است. ولی وجود و تاثیر متقابل عوامل متعدد محیطی و ژنتیکی برای بروز سرطان معده ضروری می باشد. فقر، مصرف کم سبزی و میوه تازه، بالا بودن میزان نیترات در رژیم غذایی و مصرف زیاد دخانیات از عوامل مهم خطر این بیماری می باشند. پیشگیری اولیه با ریشه کنی هلیکوباکتر پیلوری بخصوص در کشورهایی چون ایران که تعداد کثیری از مردم آلوده به میکروب هلیکوباکتر پیلوری می باشند، جای تردید دارد.

استفاده از پپسینوژن به عنوان یک عامل پیش بینی کننده بروز سرطان مورد بررسی می باشد. هم اکنون مطالعات متعددی در رابطه با تعیین دقت اندازه گیری پپسینوژن ۱ و ۲ سرم در بیماران ایرانی با آتروفی مخاط معده در تنه و آنتروم در دست بررسی می باشد که نتایج این مطالعات و دیگر مطالعات آینده نگر می تواند کمک موثری به شناسایی عوامل خطر ساز بیماری و پیش بینی بروز سرطان نماید.

کلیدواژه: سرطان معده، ایران، اپیدمیولوژی، هلیکوباکتر پیلوری

گوارش / دوره ۱۳، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۷، ۱۰۷-۱۱۲

مقدمه

سرطان معده در حال حاضر به تنهایی نزدیک به ۱۰ درصد کل سرطان ها را در جهان تشکیل می دهد و یکی از شایع ترین انواع سرطان ها می باشد. هر سال بیش از ۸۷۰ هزار مورد جدید در سطح جهان گزارش می شود و سالانه بیش از ۶۵۰ هزار نفر از این سرطان در سطح جهان فوت می کنند. (۱) تا سال ۱۹۸۰ میلادی، شایع ترین سرطان در سطح جهان، سرطان معده بود ولی میزان شیوع این سرطان طی پنجاه سال گذشته در کشورهای غربی و ژاپن کاهش چشمگیری داشته است. این کاهش بخصوص با استفاده

نویسنده مسئول: تهران، خیابان کارگر شمالی، بیمارستان دکتر شریعتی،

مرکز تحقیقات گوارش و کبد

تلفن و نامبر: ۸۸۲۲۰۰۲۶-۲۱

آدرس الکترونیکی: malek@ams.ac.ir

تاریخ دریافت: ۸۷/۴/۳۱ تاریخ اصلاح نهایی: ۸۷/۱۰/۱۰

تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۰/۱۰

وسیع از یخچال های خانگی در نگهداری از غذا و مصرف بیشتر میوه و سبزیجات تازه در رژیم غذایی، هم زمانی داشته است. اما بطور همزمان میزان شیوع سرطان ریه افزایش داشته که احتمالاً بعلت مصرف بیشتر دخانیات بوده است. (۲ و ۳)، با وجود کاهش میزان شیوع سرطان معده در سطح جهان، "عدد مطلق" موارد جدید سرطان معده در هر سال در حال افزایش است و این بدلیل افزایش طول عمر انسان در سطح جهان می باشد. در حال حاضر میزان شیوع سرطان معده در مناطق مختلف جغرافیایی کاملاً متفاوت است و از این نظر می توان جهان را به سه منطقه با شیوع بالا (Age-adjusted-rate $ASR > 20$) مانند چین، روسیه، ژاپن، شیلی، کاستاریکا و اکوادور، مناطق با شیوع متوسط ($ASR > 10$) اروپای شرقی، مکزیک، برزیل و هند و مناطق با شیوع پایین ($ASR < 10$) ایالات متحده آمریکا، اروپای غربی، استرالیا، کانادا و اندونزی تقسیم نمود. در کشور ما ایران مناطق شمالی کشور، بخصوص استان های آذری زبان، با شیوع بالا، مناطق مرکزی و غربی با شیوع متوسط و مناطق جنوبی جزء مناطق با شیوع پایین محسوب می شوند. (۴ و ۵)